

Engels: Et brev til A. Bebel

Denne teksten er henta fra *Marx-Engels-Lenin, Anarkisme og anarko-syndikalisme* utgitt av forlaget Ny Dag i 1976. Det kan ha forekommet feil i teksten under digitaliseringsarbeidet.

Et brev til A. Bebel

London. 18-28. mars 1875

. . . Den frie folkets stat er forvandlet til den frie stat. Etter den rent grammatikalske mening er en fri stat en stat der staten er fri i forhold til sine borgere, altså en stat med despotisk regjering. Man burde la alt pratet om staten falle. Særlig etter Kommunen,¹ som ikke lenger var noen stat i egentlig forstand. «Folkets stat» er inntil vemmelse blitt slengt oss i nesen av anarkistene, enda allerede Marx' bok mot Proudhon og seinere «Det kommunistiske manifest» sier direkte at staten oppløses av seg selv og forsvinner i og med innføringen av den sosialistiske samfunnsordningen. Siden nå staten jo bare er en midlertidig innretning som en betjener seg av i kampen, i revolusjonen, for å holde sine motstandere nede med vold, så er det rene meningsløsheten å tale om den frie folkets stat: så lenge proletariatet ennå bruker staten, bruker det den ikke i frihetens interesse, men for å holde sine motstandere nede, og så snart det kan bli tale om frihet, opphører staten som sådan å bestå. Vi skulle derfor ville foreslå at ordet stat overalt erstattes med «felleskap» (Gemeinwesen), et godt gammelt tysk ord som meget godt kan representere det franske «commune».

Friedrich Engels

Skrevet 18.-28. mars 1875 Offentliggjort første gang i boken

A. Bebel: «Fra mitt liv»,

T. II, Stuttgart 1911